

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyenlő szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MOR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzór hirdetések alkuszint jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Nemzeti határok.

Franciaországban mindenfelé s magában Párisban a községi pótválasztások általános nagy diadalt arattak a nacionalisták. Páris, a melyet a világ fővárosának szokás nevezni és a melybe éppen most özönlének a világ népei százezrével, egy pillanatig sem habozott, hanem a nemzeti szellem teljes erejével lobogtatta a nacionalisták zászlaját és büszkén vallott színt a dicsőséges trikolor mellett.

Ezek a jelenségek nem muló tünetek, nem a szalmaláng föllobbanásai a világ nemzeteinek politikájában. Rendszer ez, amely állandó és hódítóan következetes. Amerre csak nézünk, mindenütt ugyanazokat az eszméket látjuk sorba állni s a világ nagy nemzetei ebben csak olyanok, mint a legapróbb népecskék, melyeket számarányuk, életviszonyaik, geográfiai és politikai szükségleteik más népekhez való simulásra ösztökélhetnének; de amelyek azért a nemzeti határok éles föllállításában versenyeznek a világ uraival.

Nem beszélünk ezuttal az angol hatalmas nemzeti önérteléről, mely odáig terjed, hogy nemcsak otthon, saját birodalmán belül, de a világ bármely idegen zugában megköveteli, hogy az angolban az angol nyelve, faja, szokásai, vérmérséklete, különösségei, sőt még szeszélyei szerint is érintetlen teljességében elis-

merjék, megbecsüljék és tiszteletben tartásák.

A francziát sem állítjuk oda példának, a ki nemzeti vonásait még az idegen költészet és művészet alkotásaira is rányomja s az emberi szellem minden megnyilatkozását a saját képmására átforgálja.

A németek csodálatos faji különválásáról sem akarunk dicsőítő dalt zengeni. Nem jut eszünkbe a vaskezü és vasfejú germán, aki nem átalotta, hogy az ötven milliányi németiség nagy birodalmába tüzzel-vassal beolvassza, németté tegye az alig pár száz főnyi lengyeliséget.

Ezek végre is, — mondhatják az aggódók és farizeusok, — oly nagyra nőtt, óriás szervezetek, melyeknek ereiben a keringő vér folyamok sodró erejével áramlik a szívből az agyba és végig az östítáni test minden porcikáján, hogy ennek a bűvös áramlásnak ellenállni lehetetlen.

Hanem itt vannak körülöttünk a kicsi népek, a legkisebbek közül valók: a csehek, a románok, a horvátok, a szerbek. Ezeknek életében, céljaiban, eszményeiben ugyanazokat a mozgató erőket látjuk és csodáljuk. Nem riadnak vissza attól, hogy kevesen vannak; a nemzeti határok megvonásában éppen olyan bátrak, szabadok és nyitak, — mint az angolok, a francziák és a németek.

Egyesegyedül az ezeréves magyar

állam nemzete, a magyarság, áll tétován, közömbösen nemzeti alkotmánybástyái között és a míg a világ minden táján a nemzeti zászlók lobognak, a magyarság egymaga lengeti egyre csak a bamba opportunitás, az éretlen megalkuvás fehér kendőjét.

Mihozzánk betódulhat az idegen seregestől és itt birtokot szerezhethet és élvezheti a magyar állampolgárság összes jogait anélkül, hogy haláláig egy percig is együtt érezne velünk, megtanulná nyelvünket, magyarnak vallaná magát.

Uralkodó nemzetnek csufoljuk magunkat itthon, suba alatt; de örökké a béke, a testvériség hagyományainak palástjába kapaszkodva eltűrjük, hogy magyarjaink kivandoroljanak, idegenben elzüllyenek, idehaza pedig ősmagyar községek sorra eltótosodjanak, eloláhosodjanak és a horvátok, a rácok, a szászok és a jó ég tudná még miféle testvéreink mind a mi vérünket szívják, a mi kenyereinkön hizlalják saját faji érdekeiket.

A honi polgárság kivándorlásának és az idegen elemek szabad beözönlésének aránya megdöbbentő s mindennél világosabban bizonyítja, hogy nálunk az állami feladatok sorában a legutolsó a nemzeti összetartás ápolása, a nemzeti határok megóvásának szüksége; s mind az, ami faji fennmaradásunk, nemzeti önállásunk megőrzésére nélkülözhetetlen a mi munkánk irányában parlagon hever.

Vasárnap délután.

Irta: **Tömörkény István.**

Förgeteg Jánosok, Onozó Mihályok, Vízhozó Pálak s mind a többiek a képpel, a festett képpel barátságos viszonyban állanak. — Szeretik a falon látni, a paraszti lélekben benne van az irántuk való érzés. A szobát tudja díszíteni és akarja is. Ezért rakja a tükör mögé a pávatollakat, bár ma már ritkábban, mert ez a madár csodálatos módon elpusztult erről a vidékről. Talán a babona is segítette ebben, mert van egy régi mondás, amely szerint elpusztul az a tanya, melynek pávája és jegenyéje van. Ez kezdetben, mint nyilvánvaló, a pazarlást, a fölösleges költségek jelentette, meg azt, hogy kár olyas valamit tartani a ház körül, ami nem hajt hasznot. De később babonává alakult, a nyomán félik a pávát, nem is láttam vagy 10 esztendő óta.

Igy a tolla is fogy, pedig régebben annyi volt, hogy minden gyerek viselte a kapiapja mellett. Helyét a szabad falakon díszül a képek foglalják el, az Öreg Uristen, Szűz Mária, Jézus, Erzsébet, Ferenc József, Kossuth Lajos, Rudolf, Rendszerint Erzsébet és Kossuth képére gyaszfátyolt akasztanak, leginkább olyant, melyet már halottért kalapon, vagy sipka körül viseltek. Rudolfnak ebből nem jut,

mert az nem halt meg, hanem csak el van tüntetve. A német tüntette el, mert leginkább csak idehuzott a szive mifelénk. Majd előjön, nem kell attól tartani, hogy nem jön el, hanem annak aztán ne örüljön a német, a szél hordja el a haját. (Ez nem kis kivánság, ha tekintetbe vesszük, hogy az akasztóan lógó ember haját szokta a szél elhordogtatni.)

Ahol más nem kerül, ott a képes újságpapíros lapját akasztják a falra, továbbá a színes üzleti hirdetéseket. Gépgyárak, savanyu vizek, magkereskedések hirdetései vannak a falra rakva kép gyanánt. Azt ugy odakívánják s bár ki is nevensenek érte, jó helyen van ott. Ezt persze csak az éri meg, aki kint való helyen olyan falakon is talál képet, a hol nem gondolta volna: pl. az erdőirtó ingyenes ember veremlálásában. Hiába, a színeknek, bármily alpariak legyenek is azok, hatalmuk van az ember fölött. Hogy aztán különböző tudományok szerint szép-e az, vagy nem szép, azt náluk senki sem keresi. Azt mondja erre öreg Sebők Antal innen az alsó tanyáról, a Sebők-hegyből:

— Nem az a szép, ami szép; ki mit szeret: az a szép.

Vasárnaponként jönnek föl a népek a kultur-palotába, mely népiesebben kurtul-palotának tiszteltetik. Ha ez volna a neve, amugy hívnák, de mert amugy hívják, csak azért is

emigy hívják. E nyakasság körülbelül onnan van, hogy nem szeretik az új neveket. Mikor a városi katonák 20 év előtt először kaptak meg a rendőr elnevezést (azelőtt hajduk voltak), a nép sehogy sem akart hoztatódni és inkább konstáblerozni kezdte őket. Csak később szokott bele, de akkor is mérgében, a nyelvjárás minden szabálya ellenére, a rendőrlől rőndert csinált s ma is így nevezi. Szóval hat a palota sem kultur, hanem kurtul, ami különben neki mindegy.

Szeles lépesőn halad fölfele a külvárosok népe, de van eset rá, hogy tanyai kocsik is megállnak előtte. Vasárnap délelőtt szokott nyoma lenni a képtár a régiséggyűjtővel együtt. Eleinte kevesen jártak, azután szaporodtak, s ma már egy-egy délelőtt látogatóinak száma meghaladja a háromezretet. Ünnepi díszbe öltözködve jönnek a családok a gyerekekkel, Jancsikkal és Miskákkal. Öregapó az igazlatót is elhozza, az orra nyergére teszi es úgy tekint a képeken körül. A tömeg a szűkebb termekben itt-ott megöröklődik, de egyéb baj nincsen, soha még egy üvegsekény olálat sem nyomták be.

A képek . . . hát persze mit nezhessenek rajtuk. Érzékük a szép iránt van, ki sem tagadhatja.

A színeket is szeretik keverni. A házat tisztá fehérre meszelik, zöld lombu fával körülívén s a barnára festett padlással abla-

Szinte megdöbbentő az a csökönység, melylyel mi még mindig ott állunk, ahol sok száz évvel ezelőtt eleink álltak, akik, midőn rajtuk állt, hogy az állam hivatalos nyelvét megválaszszák, inkább választották a holt latint, mint az élő magyart.

Igaz, ami a szép jelszavakat illeti, e részben elsők vagyunk a világon. Azt a szót, hogy: magyar, odabiggyesztjük mindenhová, még a cipőnk talpára is. De emellett a hiu önámítás mellett lelkifurdalás nélkül tőrjük, hogy nemzeti karakterünk pusztulásnak induljon. Sem a szent anyaföld, sem a hazai termékek, sem a szellemi megnyilatkozások nemzeti megvédésére kedvünk, erőnk, hajlandóságunk nincsen.

Nemzeti határokat vonni hogyan tudánk, mi szegény kaméleon-szinű magyarok, akik nemzetiségünkért a legkisebb ádozatra sem vagyunk képesek, sőt százféle ürüggyel agunk bontogatjuk, toljuk kifelé ezeket a határokat, csak hogy valamiképpen magunkra ne maradjunk.

Világ országátja a magyar nemzet: ide áramlik, erre tör, itt ver salakot minden, ami idegen. Nemzeti érzésünk szerény ibolyácska, a mely az idegen hatások nagy köve alatt alig érzi a rügybontó tavaszt, a mikor saját földünkön és körülöttünk is mindenfelé, sokkal kisebb nemzetek már a perzselő nyár gyümölcsseit érlelik nemzeti törekvéseik egyre szűkebbre vont határában.

A képviselőház ülése.

Tegnap május 16, elnök: Perczel Dezső. A jegyzőkönyv hitelesítése után.

Perczel Béni jegyző jelentette hogy az interpellációs könyvbe be van jegyezve Molnár Jenő két interpellációja: 1. A csongrád megyei főispán lakhegye és 2. a szen-

kába arany szín csöves kukoriczat akasztanak. Az ereszetet az Isten adományával, a vérhagos színű csöves paprikával díszítik. Ha aztán ott ül az ereszet alatt öregapó, a kék kabátján fekete a-ztrakánnal, sötét ruhában a családó és piros bársonygalleros özbörzsin-kabátban a surbankó legény: nyilvánvalóan meg lehet látni rajtuk a színek szeretetét s az izlést, amely a kor szerint váltakozik. De hát a képeken más világ van. Sohasem fogják megcsodálni az arczképet, vagy valamely festményt, a mely előttük ismeretlen alakot ábrázol. Vagy egy tájképet, vagy egy naplementét. Látnak ők napáldozatot eleget, mikor a mezőkön dolgoznak s hogy őszinték legyünk, sikerültebbet is, mint a milyen vásznakon festve szokott lenni. Hogy megálljanak valamely kép előtt, annak olyan képnek kell lenni, a mio valami történetik.

Munkácsy Honfoglalásának itt van a nagy vázlatja, az már aztán teljes erővel köti le a figyelmüket. Sorra nézik rajta a lovasokat, melyik a Lehel, melyik a Botond. Van, aki Attila keresi rajta és nagyon türelmetlen, hogy sehohsem találja. Hát hol lehet? (Mikor ő úgy tudja, hogy Attila meg Árpád szereztek az országot.)

Van azonban arról másféle kritika is. Mindjárt azután, mikor a nagy festmény a mostani helyére, a díszterem főfalára került, szétment a híre és jöttek a honfoglaló magyarok nézése a nepek. Tünődve nézett rá egy öreg külső magyar.

— Hát e vóna az Árpád?
Mondják neki, hogy az.

tesí járásbíróóság ügyviteleinek megvizsgálása tárgyában, továbbá Rakovszky István interpellációja a lipitói viszonyok ügyében.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter kérte, hogy a megréndelések gyűjtésére vonatkozó javaslatot az 5. § miatt tegyék át az igazságügyi bizottsághoz is. A Ház beleegyezett.

A tőzsdeadójavaslat általános tárgyalásánál

Rakovszky István a zárzó jogával élve, határozati javaslatát elfogadásra ajánlta. Reflektált Bartha Ödön beszédére és sajnálatát fejezte ki, hogy ilyen kérdésben, mely a nép érdekeinek szolgál, a függetlenségi párt nem ért egyet. Ez az adó nem képez retorziót, hanem inkább kedvezményt, mert a tetelek nagyon alacsonyak.

Szabó Imre előadó védte a javaslatot az ellenzéki felszólalók ellen azzal, hogy bevezető beszédek indokaira hivatkozott.

Elnök elrendelte a szavazást,

A ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során,

A czimnel Bartha Ödön bizonyította, hogy a függetlenségi párt elvei a tőzsdeadó behozatalát magukba foglalják. Polemizált a pénzügyminiszterrel s azt mondta, hogy a miniszter nem helyesen választotta meg támadó pontjait.

Elnök aztán a czimet, minthogy meg nem tamadtatt, elfogadottnak jelentette ki.

Molnár Jenő, minthogy kétség van a határozatképesség iránt, kérte a tagok megszámolását.

Elnök elrendelte a megszámlálást. (Megtörtént.) Az összeszámlálásból kúnt, hogy csak 92-en voltak jelen, tehát az ülést egy negyedórára felfüggesztette.

Szünet után.

Elnök konstátálta a Ház határozatképességét és folytatták és be is végezték a részletes tárgyalást a 9-ik §-ig. Ennek letárgyalásával előök javaslatára a vita folytatását a mai ülésre tűzték ki, az interpellációk előterjesztése okáért.

Molnár Jenő első interpellációjában azt terjesztette elő a belügyminiszterhez, hogy a csongrád megyei főispán folyton Budapesten lakik, a lipitvárosi kaszinóban alsózik és talán a polgármester is feljönne neki, kibicizelni, de ő a vizet szivattyuzza a város

De csak kérdezi tovább nagyobb biztosság okáért:

— Ez-e? Itt ezön a fehér lovon, a sárga ruhába?

— Az, az — bizonykodoak a többiek — az az Árpád.

Most már az öreget elfutja a méreg.

— Mékü az, nem Árpád — mondja harraggal. — Hiszen Árpádnak a kis uja is vastagabb volt, mint ennek az egész dereka.

Az öreg felbuzdulásán jót nevet a többi, míg ő erősen magyaráz, hogy de csakugyan úgy van, a hogy ő mondja. Ő nagy óriásnak képzeli Árpádot a »hannaggyával« együtt, mint a mesebelieket és ebből engedni mit sem hajlandó. Nagy tárgyalások keletkeznek Attiláról, és büszkén mondják egymásnak az emberek, hogy az az Isten ostroma volt.

Altalan a történelemben, ha idők tekintetében összekeverve is, járatosság mutatkozik. Egész Csabáig emlékeznek, tudják Ellak és Irnák regéjét.

Bolondság volna azt állítani, hogy ez az iskola műve, mert biz ez a nagyon lenezett nyomtatott papirosnak: a ponyvafüzeteknek a munkája. Amhez járult az előidők történelethez való szeretet, amikről mindig szivesen esik szóbeszéd. Régebben jobban is ajánroztak a népek ezt a kedvét, a kalendáriumokban is voltak képes történeti dolgok.

Ahogy a nép áthalad a képtár termein, szobába jut, ahol a régi pénzek vannak az asztalokra kirakva. A falakon papirosbankók s egyéb értékjegyek üveg alatt. Van ott

pinczéből, mert tele van vízzel, minthogy kevés czeementet adtak volt az építésre.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Molnár Jenő 2-ik interpellációja az igazságügyminiszterhez szólt amiatt, hogy a csongrád megyei ellenzéki lap nyomdáját zár alá helyezték és elszállították. Azután igénykeresések, felülfoglalások, zár feloldási kérvények következtek; de a zár feloldás csak nem történt meg. Kéri a szentesi járásbíróóság ügymenetének megvizsgálását, az aljárásbíró feyelmi vizsgálat alá vevését.

Az interpellációt kiadták az igazságügyminiszternek.

Rakovszky István az iránt nyújtott be interpellációt a belügyminiszterhez, hogy a lipitói főispán az alispán ellen vizsgálatot indított a hatalmi tulksapának tulajdonitja az alispán üldöztetését. A közgyűlés az alispánnak bizalmat szavazott. A közgyűlési jegyzőkönyv meghamisított. A meglevő hivatalnokok ellen a főispán idegeneket importál. Ohajlj, hogy azok, a kik a megyék élén állanak ott, ahol tarthatatlan állapotok vannak, elmozdittassanak. A lipitó megyei főispánnak már a közbeke miatt sem lehet ott maradnia. Kérdezte továbbá, igaz-e, hogy a bizalomsvavazás miatt a miniszterelnök a megyét megintette? — Az alispán feyelmi vizsgálatának megsürgeését kéri.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy mint belügyminiszter nem tühette, hogy amikor feyge mi vizsgálatot rendelt el, akkor ez ellen tüntettek s ezért megintette a megyét. Az ellenzéki képviselőknek nem lehet az a hivatasa, hogy amikor jogszerinti eljárás van, az ellen akciózt inditsen. Azt, hogy Kúrtly főispán az indítványt nem támogatja, nem tudja, de felteszi. A jegyzőkönyv hitelessége attól függ, hogy hitelesítették-e. Hogyha azután hamisítottak, az már nagyobb dolog. A feyelmi vizsgálatot gyorsítani hajlandó. Az idegen hivatalnokokról nem nyilatkozhatik; mert az adatok erre még nem állanak rendelkezésere. Kérte a válasz tudomásulvételét. (Helyeslés a jobboldalon.)

Rakovszky István nem vette tudomasul a választ. Ha a miniszter a megyét megróttá, tessék azokat is, akik a megyét a kutyuba bevitték, szintén megróvni. Talán ő is rézes benne, de nem áll a miniszterelnök fenhatósága alatt.

Szell Kálmán miniszterelnök szerint

a falon még néhány, régi csatákat ábrázoló közönséges papiros szinnyomat. Nem a kép, sem a festés nem adja meg nekik azt a jogot, hogy ott legyenek, hanem mert mint nyomtatványok már ritkulni kezdenek. Azok előtt mégis megtorlódnak a csoportok és nézik Zrinyi Miklóst a piros ruhában, továbbá a kék hajdukat Buda falai alatt. Mind a magyarok igen keményen vagják az ellenséget ezeken a képeken, hogy öröm nézni. Azután a Kossuth bankókon nézelődnek, meg az apró váltópénzes papirosokon, amiket abban az időben a közsegek nyomattak. Itt különféle megjegyzések hallhatók. — Azt mondja egy ember:

— Ha most is ilyen könnyű volna bankót csinálni, hát éppen tízannyi vóna, mint a meennyit az állam nyomat.

E ferfiu, mint látszik, némi ismeretekkel van a bankói ügyekben. De ez nem mindig így van. Im amott egy másik szekrény előtt hümmögve áll egy öreges ember.

— Ötvenezer, ötvenezer — mormogja.

Benyul a zsebbe a tokért s abból kibontja a papaszemet. Fölteszi és most már azon keresztül néz.

— Hát csakugyan ötvenezer — mondja csodálkozva. Nem tudtam eddig, hogy ötvenezer forintos bankó is van egy darabba.

Nem annyira bankó volt pedig, a mit nézett, hanem egy régi Kincsem-sorsjegy, annak a tetejére volt írva az ötvenezer forint, mint a főnyeremény összege. De az öreg abban a hitben volt, hogy az ötvenezer forintos

Rakovszky ebben az ügyben mint bizottsági tag és mint indítványt tevő az ő fenhatósága alatt áll, tehát vegye is ki a részét. (Derűtség.)

P o l ó n y i Géza: Kérem, a főispánról van szó!

S z é l l Kálmán: Ha hibát követett el akkor az is megkapja a megrovást. Biztosítja a Házat, hogy mindig igazságosan jár el. — (Élénk helyeslés.)

A Ház a választ tudomásul vette. Ülés vége délután 2 órakor.

KÜLFÖLD.

Belga-Német konfliktus. Megbízható forrásból megerősítik azt a hírt, hogy német katonák a Kivu-tónál meg támadták a kongó csapatait. A németek erőszakkal szét akarták verni a kongó csapatokat; az utóbbiak védekeztek néhány halottat és sebesülteket vesztettek. Brüsszel és Berlin között élénk táviratváltás folyik.

Törökország. Aonak az incidensnek a híre, amely Giesl báró osztrák-magyar katonái attasé tanulmányúja alkalmával az orosz-török határszélen állítólag előadódott, félreértésen alapszik. Giesl báró, az osztrák-magyar nagykövetség tagjainak utazása alkalmával rendszeresen követett szokás szerint, a Taurus osztrák-magyar állomáshajó egyik csónakján az Aurora nevű Lloyd-gőzösre ment, ami azután alaptalan kommentárokat adott okot. Az attasé utazása ellen irányuló orosz sugalmazásról annál kevésbé lehet szó, mert Giesl ezredes nagyon meleghangú ajánló levelet kapott az orosz nagykövetségtől.

Olaszország. Az olasz parlamentben ismét heves obstrukció van. A szélsőbaloldal, amely a kamara mult ülésszakában a szűkség rendeletek miatt obstruált a válsággal fenyegette az országot, tegnap az új házszabályok ellen szállt harcba, amelyeket a kormány az obstrukció megöröszésére akar behozni. Az ellenzéki képviselők olyan lármát csaptak, hogy komolyan tanácskozni nem lehetett, sőt a Ház a mult ülés jkőnyvét is alig tudta hitelesíteni. A kormány belátta, hogy a szélbóllal minden egyezkedés hiábavaló, ezért elhatározta, hogy a kamarát fölcsatja. Hír szerint már meg is állapította az új választás napját.

bankókat itt hevertetik üveg alatt. (Éppen olyan világ van.)

... Üveg alatt mindenféle pénzek vannak az asztalokon. Azokat is végigtekintik. Rómáikkal nem sokat törődnek, de a magyarokat keresik. Ni, ahol a Béla király pénze.

Nagyon szegény kiraj lehetet — véli egy asszony — hogy csak ilyen apró pénzei voltak.

Ezen beszélgetni kezdenek és különféle magyarázatok vannak arról, hogy miért voltak azok olyan apró pénzek. Munkában a mennyire szótalan és hallgatag a nép, így tömegben annál inkább közlékeny. Ők nem szoktak egymásnak előbb bemutatkozni, mielőtt szót váltanának. S vannak tudákos iparos formák köztük, azok szerfölött komoly tárgyalásokat tartanak.

Csak ahogy a másik terembe fordulnak, áll be hirtelen a csönd. Az a régiségár. — Mult idők emlékei a kőbaltától a negyvennyolcas huszárkardokig. Ágyugolyók a török világból, meg mi egymás. Lóg a sarokban egy nagy rézharang, a szántóvető ekéje fordította ki a tanyák homokja alól. Leginkább ezeket látják meg. Puskákat és jatagánokat, egy molytán kávészin egyenruhát. Fölül a falakon kopoitan és mégis méltóságosan terjeszkednek a nemzeti őrseregek zászlói, honvédlobogók. A szemek fölviannak, öreg emberek kendővel megtörülk az igazlátók üvegjét, hogy jobban láthassanak velük.

A háboru.

Mafeking megadta magát — ez a hivatalos jelentés érkezett tegnap Londonba. A kormány nagy megdöbbenéssel fogadta a hírt, mert hisz napról-napra éppen a hír ellenkezőjét, Mafeking fölszabadítását várta. Mennyi a fogolylá let helyőrség száma, biztosan megmondani nem lehetne. A mult évi október 16-án, tehát éppen hét hónapja, amikor a burok a várost körülzárták, két-három ezerre becsülték B a d e n-P o w e l ezred seregét. A folytonos harcz, a sok nélkülözés, éhség, szomjúság és betegség nagyon leparasztotta az angol helyőrséget, hisz pár nappal ezelőtt jött a hír, hogy a tífusz és a laz rettenetesen sok áldozatot szed s ha ez így tart, Powel nemsokára kenytelen lesz magát megadni. A város sorsán fölöttégg aggodott S a l i s b u r y miniszter-lnök, a kinek fia mint hadnagy ott harczolt Baden-Powel mellett. Mafeking megadása az Oránzsban és Natalban történő nagy dolgok mellett kevés jelentőséggel bír, a burok elérték azonban azt, hogy itt levő haderejük, a mely állítólag több ezer ember, fölszabadult s több reménytel szállhat sikra a délről előnyomuló H u n t e r tabornok ellen, a kinek nemcsak az volt a főadata, hogy Mafekinget fölszabadítsa, hanem az is, hogy n y u g o t r ó l b e t ö r j ö n T r a n s z v a l b a ugyanakkor, amikor Roberts a Vaal folyónál verekszik a burokkal.

Mafekinget, mint fent említettük, a mult évi október 16-án zárták körül a burok s mindjárt az első napokban oly rettenetes bombázást indítottak a város ellen, hogy két párt alakult, egy a mely sürgette a kapitulációt s egy másik, a mely a végsőig menő harczot kívánta. Az előbbi párthoz tartoztak a kafferek, a kik a város külső részén laktak s igen sokat szenvedtek a bombázástól. Egy ízben ki is rohantak, így keresve menekülést, de megjártak, mert nagyobb részüket leölték, a többit pedig foglyul ejtették.

Baden-Powel ezredes maga is többször igyekezett kirohanással keresztül törni a burok sorain, de mindannyiszor nagy vereséggel visszavertek. Mig B u l l e r volt a fővezér addig az angolok kevés kísérletet tehettek a város fölszabadítására. Mikor azonban a vezérletet átvette Roberts marsall, első dolga volt az ostromlott városok fölmentése. Mikor Kimberley és Ladysmith fölszabadult, megígerte Roberts Viktória királynőnek, hogy születése napjára, május 18-ikára meg fogja lepni M a f e k i n g f ö l m e n t e s e n e k a hírével.

A fölmentésre rendelt angol sereg közel két hónapig állott azonban a Vaal-folyó partján Warrenton mellett, a burok nem engedtek átmenni. H u n t e r tabornok, az angol sereg parancsnoka, csak akkor tudott a folyón át kelni, mikor Roberts lord a Natalból érkezett B a r t o n tabornok két dandarával tizezerre egészítette ki a seregét. Hunter akkor nagy kanyarodással atkelt Windsortonnal a Vaalon s visszavonulásra kényszerítette a burokat, Fourteen-Streamnal. Serege ezután két részre oszlott, az egyik nagyobb rész Mafeking fölszabadítására indult, a másik pedig benyomult Transzvalba Johannesburg irányában.

Magántáviratok már napokkal ezelőtt hirdették, hogy Hunter serege a szél gyorsaságával halad előre, tul van már Vryburgon s legfőlebb 70—80 angol mértföldnyire van Mafekingtől. Nagy izgatottsággal várták Londonban a további híreket, mert tudák, hogy M a f e k i n g n e k csak május 18-ikáig van elelne, de az is milyen esemény volt! Két hét óta a katonák mar csak lóhúst kaptak s abból is csak felporcziót. Tegnap még nagyobb izgatottságot okozott egy hír, hogy a fölmentő sereg még Vryburgot sem érte el.

Most aztán kiderült, hogy a fölmentő sereg megkésétt. Időközben Roberts Plumer ezredet is többször leküldte Rodéziából Mafeking fölszabadítására. A burok leengedték jönni Plumert egészen Romatában, Mafeking közvetlen közelébe, ott azonban,

márczius 30-ikán úgy megverték, hogy Plumer kétezer főnyi serege, futva menekült vissza Rodéziába.

Berfából portugál területen át C a r r i n g t o n tabornokot is kiküldte Roberts ezer emberrel az ostromlott város fölmentésére, Carrington azonban még csak Rodéziában van valahol. Ő is megkésétt. A burok jól értesültek arról a nagy erőmegfeszítésről, melyet Roberts tett, hogy május 18-ikára beváltsa a királynőnek tett ígérteit, azért néhány nap óta borzasztó bombázást indítottak az ostromlott város ellen. Szombaton meg is támadák s heves harc után elfoglalták a kaffer-területet. A Mafekingből szóló legutóbbi hír, mely ezt a támadást leírja, hozzaeszi, hogy az angolok vesztesége igen nagy volt. A burok tovább folytatták a harcot, a melynek eredménye lett aztán, hogy Mafeking megadta magát.

Roberts lord ezalatt Kroonstadot megerősíté, mert további hadmiveleteinek ez a város lesz az alapja, A bloemfontein-kroonstad-i vasutat, a melyet a burok sok helyen elrontottak, Roberts már csaknem teljesen helyreállította.

Egy-két nap alatt megérkezik Bloemfonteinból a nehéz trén, a nagy élélmező és municziós hadozzlop s Roberts lord megindulhat a Transvali határ felé, a hol a legújabb hírek szerint B o t h a bur fővezér összegyűjti összes csapatait. — Nemcsak az oranzsi, de a natali csapatokat is idevenderde Botha, hogy Robertsot be ne engedje Transzvalba. Azok a bur csapatok, amelyek Vryburg elfoglalása óta megrekedtek Oránzs keleti részén Ladybrand vidéken, szintén visszavonulóban vannak a Vaal folyó felé Buller Natalban tegnapelőtt elfoglalta Dundeet s mivel ellenállásra nem talált sehol, folytatja előnyomulását. Czélja, hogy Oránzsba menjen a Sarkány-hegységen át. Ez lehet az oka annak, hogy mint egy újabban érkezett távirat jelenti, a burok haditanácsa megakarja vedeni Harriemithet a Sarkány-hegység Oránzs felé eső lejtőjén. Bullernek itt alka masint nehéz küzdelme lesz, a mint hogy Roberts nem is könnyen boldogulni a Vaal folyónál.

Táviratok.

London, máj. 16.

A Daily Mail ma reggel a következő táviratot kapta Laurezo-Maquezéből:

Ebben a pillanathban érkezett Pretóriából távirat, a mely szerint Baden-Powell ezredes a mafekingi helyőrséggel vasárnap délelőtt megadta a magát S n y m a n bur tabornoknak. Snyman azt jelenti Pretóriában, hogy Baden-Powell kolencszasz ango katonával együtt elfogta.

London, máj. 16.

A Morningpost jelenti Kroonstadból 14-ki kelettel: A burok Lindleyben haditanácsot tartottak, amely úgy határozott, hogy Harriemithet tartani kell, a mig csak lehet.

London, máj. 16.

Buller tabornok az táviratozza, hogy tegnap megszállta Glencoet.

Washington, máj. 15.

A kabinet tegnap a bur küldöttség fogadásának kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy a követséget olyan barátságosan fogadják, a mennyire a diplomácia engedi. Az esetben, ha a követség tagjainak megbízó levelük lesz, alkalmat adnak nekik annak átadására. Minthogy azonban a kormány értesülése szerint a bur küldöttségnek nincs diplomáciai kvalifikációja, a kérdés sokkal egyszerűbb.

Newyork, máj. 16.

A bur követség fogadására alakult newyorki bizottságnak kilencz tagból álló küldöttsége egy vámbatósági kutteren elebe ment a Maasdam gőzösnek. A mikor a küldöttség a hajó földszetére ért, vezetője, Van Hoeven bíró az mondta, hogy a newyorki bizottság rajta lesz, hogy bur követségnek Newyorkban való tartózkodása hazájukra nézve hasznos

és egyszersmind kellemes legyen. Montangu White már előbb járt a gőzhajón, hogy a bur követséget a dolgok alásáról informálja a teljes támogatásáról biztosítsa.

Newyork, máj. 15.

A bur követség ma kikötött Hobokennél, Partra szállaskor a polgármester, számos küldöttség és zenekar fogadta nagyielkesedéssel Fischer, a követség vezetője, kijelentette, hogy az angolok éppen a szegely nem törték meg a batorságát, sőt ellenkezőleg az angol tavorakból a sorok között azt olvassa ki, hogy a burok harcolni fognak, a mig függetlenségük biztosítva nem lesz.

Newyork, máj. 15.

Fischer a bur követség vezetője, egy újságíró előtt azon reményének adott kifejezést, hogy Amerika el fogja vállalni Angliával szemben a választott bírói tisztet. A küldött Washingtonba megy a kihallgatást fog kérni Mac Kinley elnöktől. Ha nem sikerülne az amerikai kormányt rábírnai arra, a mit kíván, az amerikai néphez fordul majd, a mely kényszerítheti a kormányt a beavatkozásra. A követség hatvan város polgármesterétől kapott megbírást a valószínűleg sokat meg fog látogatni közülök.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Második nap. —

Debreczen, máj. 17.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület ma d. e. folytatta közgyűlését ugyancsak Kiss Áron és gr. Degenfeld József kettős elnökeite alatt. A gyűlés tagok még teljességgel jelen voltak a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel kísérték a tárgyalás menetét.

A gyűlés meggyitása után Szabó János esperes a többi szép beszédben méltatta Kun Bertalan tiszántúli ref. püspök érdemeit, ki éppen ma ünnepli Miskolcson lelkesi működésének 50 éves jubileumát. Ioditványozta, hogy az egyházkerület üdvözölje a nagyérdemű egyháznagyot.

Indítványát az egyházkerület egyhangulag elfogadta.

Legelőbb is 10 egyház kérvényét tárgyaltak. A bátyui, badaloi, beregsomi, csetfalvi, mezővári, mezőtapi, rakóczi, szentleányfalvi, ólési, ujhertői egyházak ugyanis iskolák államosítására kérnek engedélyt. — A gyűlés az engedélyt részben megadta.

A nagyváradi leány internátus kérelmét a segélyezés állangósítása iránt pártolól fogadták el.

A debreczeni egyházmegyének a sámsoni egyház fenytékről, a vallás tanításról, az erdőmelléki egyház jelentését a lelkesi árvaházról, lelkesi nyugdíjintézetéről szóló jelentését tudomásul vették.

A nagyszalontai egyházmegye jelentését a nagyváradi leánynevelő intézet tárgyában tudomásul vették.

A szathmari egyházmegye bejelentését tudomásul vették.

Minden ügyek felett hamar atsiklott közgyűlés. Nagyobb vitát nem provokált egy tárgy sem, az előadók minden megszokottan nélkül végezheték teendőiket.

Ezután a debreczeni főiskolai igazgató tanács jegyzőkönyve alapján a gazdasági albizottság jelentését tárgyalták.

Ezek során több kollegiumi tanárnak korpótlekát július 1-től kiutalták.

A debreczeni főiskola 1900—1 évi költség előirányzatát vita nélkül fogadták el.

I. Közsükségleti alapok fedezése 259278 korona

Szükséglet 245.970 korona.

II. Kórházi alapoknál fedezet 5145

Szükséglet 5145 korona.

III. A könyvtár alapnál fedezet 5650

Szükséglet 5650 korona.

IV. Nyugdíj intézeti alapoknál fedezet 35359 korona

Szükséglet 7461 korona.

Többlettel együtt 35359 korona
Ösztöndíj alapoknál fedezet 29587
Szükséglet ugyanannyi.

V. Énekes könyvi pénztár. Fedezet 6413 korona

Szükséglet 6140 korona.

VI. Építési pénztár. Fedezet 1406

Szükséglet ugyanannyi.

Az 50-es években a békésháti egyházmegyében levő gyomai egyház lelkesze Hajna Ábel és a gondnok a presbiterium beleegyezése nélkül a debreczeni főiskola számára alapítványt ajánlottak fel. A gyomaiak e kötelezettségről csak most, a kollegiumi régi számadások átvizsgálása után értesültek.

Az egyházkerületi közgyűlés tekintettel arra, hogy az alapítvány keletkezése nem ép szabályos, beleegyezett abba, hogy 1700 frt. helyett 1700 koronát fizessen a gyomai egyház.

A főiskolai igazgató tanács jelentéseit Sas Béla olvaste fel.

A jelenlévő szomorú jelenségül említ meg az igazgató tanács, hogy a joghallgatók közt a párbaj mánia dühöng.

Az egyházkerület utasította az igazgatótanácsot, hogy dolgoztasson ki a tanárral javaslatot, a mely a veszedelmes mánia megszüntetését célozza.

Hasonlólag utasította az igazgatótanácsot a gyűlés arra is, hogy tekintettel a nem vizsgáló joghallgatók nagy számára, gondoskodjék a tanárkar utján arról is, hogy az ifjúság korcsmazása és a kávéházak látogatása lehetőleg meggátolassék.

Az igazgató tanács ezután a Hatvani alapítványról tett jelentést.

A kollegiumi tanári kar azt javasolta, hogy az alapítvány kamataiból jutalmaztatni szokott pályaművek ezután — legalább addig, míg a böcsészeti kar fel nem állítatik, ne latin, de magyar nyelven kívántassanak.

Az egyház közgyűlése módosítást nem talált a teljesíthetőnek.

Liszka Nándor, a debreczeni akadémia tanára 1900. szept. 1-jével nyugalomba lép.

A vallás és közokt. miniszter kiváló működésének elismerése mellett részére 4600 korona évi nyugdíjat utalt ki.

Az egyházkerület mély sajnálattal vette tudomásul Liszka N. nyugalomba lépését s érdemeinek elismerésül neki köszönetet szavaz. Együttal intézkedik a pályázat kiírását illetőleg. A pályázat magyar közjog, alkotmány és kormányzati politikára iratik ki.

Javadalmazása. 3200 korona évi fizetés, 200 korona korpótlek és lakas. Csak agostai hitvallású evangélikus képesítettek pályázhatnak.

Dr. Bartha Béla és dr. Kérészi Zoltán a múlt évben a kolozsvári tudomány egyetem magántanárai lettek. A gyűlés ezt éljenzéssel vette tudomásul.

A Nagy József alapítványra (külföldi ösztöndíj) az egyedüli pályázó Cserevári Béla vezeti hittanballagató vétetett fel.

Tóth József a debreczeni főgymnasium érdemekben gazdag tanára hosszas sikeres működés után 3900 korona nyugdíjjal búcsút vesz tanszékétől. Az egyházkerület ezt öszinte sajnálattal vette tudomásul s Tóth Józsefnek buzgó munkásságaért köszönetet szavazott.

Az oratóriumban felállítandó új orgona költségeinek fedezésére ez ideig 3107 korona áll a gazdasági bizottság rendelkezésére. Ehez a jövő évben 2400 korona fog csatoltatni, így az orgona felállításáról a jövő évben a gazdasági tanács intézkedhetik.

A következő tárgy László Albert debreczeni könyvkereskedőnek ajánlata volt. László Albert az egyházkerület tulajdonát képező tankönyvkidási vállalatot akarja a maga üzleti vezetésébe átvenni a mostani nehézkes házi kezelés helyett.

Az igazgató tanács ezzel szemben azt javasolja, hogy a tankönyvkidás maradjon tovább is házi kezelésben.

Gróf Tisza István hosszabb beszédben javasolja, hogy az egyházkerület kösse meg a szerződést László Alberttel annyival is inkább, mivel ő 1000 forintot ajánl fel évente a

főisk. könyvtár javára. Szigorú szerződést kell azonban Lászlóval kötni s 5000 frt óvadékot kell tőle követelni.

Kovács Lajos tanítóképzőintézeti igazgató ezzel szemben azonban erős érvekkel bizonyítja, hogy a házi kezelés előnyös. László Albert már egy ízben volt kiadója a népiskolai tankönyveknek, de egyáltalában nem nyerte ki az egyházak s a bizottság megalégedését.

Egy általán nem javasolja a házi kezelés eljétését.

Lapunk zartakor a tárgyalás még tart.

H I R E K .

* Gyilkosság a péterfiai katona fogházban. Ma délelőt a N. Péterfián lévő katonai fogházban véres eset játszódott le.

Két fogoly napi teendőik végzése közben összeczivódott.

A civódást úgy látszik tréfáldozás, vagy legelább annak színezete váltotta fel, mert a véres esetet adomázás előzte meg.

Egyszer felál az egyik fogoly s azt mondja a másiknak:

— Megmutatom neked, hogy megy a csizmadia háboruba,

Azza! hosszú kést véve a kezébe, hadonázva, járkálni kezdett s mikor társához ért, a kést hátra tülre legé s z m a r k o l a t i g a n n a k t e s t é b e d ö f t e .

Az átszurt katona gyorsan visszafordult s a nála lévő hasonló h o s s z u k é s t t á m a d ó j á n a k m e l l é b e d ö f t e .

Azzal mindketten összerogytak.

Az esetről későn értesültünk ahhoz, hogy a részletekről is tudomást szerezhettünk volna, most csak annyit említhetünk még meg, hogy a sebesültek válságos állapotban a csapatkórházban fekszenek.

* Debreczen a városok kongresszusán. Folyó hó 28-án tartják meg, köztudomás szerint a magyarországi városok a maguk kongresszusát Győrött. A Győr városa által megküldött előadói javaslatokat a tanács szakreferensei fe doigozták, azokra saját észrevételeiket megtették. A kedden délután 4 órakor tartott rendkívüli tanácsülés foglalkozott ez ügygel, sőt letargyalták a közjogi, iparügyi és kulturális részt. A pénzügyi részt pedig a napokban tárgyalják. A tanács a maga kebeléből Komlóssy Arthur főjegyző, mint polgarm. helyettes és Abraham László tiszti főjegyzőt küldötte ki s erről Győr város polgarm. stérét levélben értesítette.

* A király berlini utjának újabb magyarozata. Kedves dologgal hozzák újabb kapcsolatba királyunknak berlini utját. A Habsburgok és Hohenzollernek, valamint a magyar-osztrák monarchia és a német birodalom népei szövetségének, barátságának újabb, családi kapcsolatokkal való szorosabbá tételéről van szó.

Mint a berlini hír mondja, a berlini találkozóknak csalládias jellege is mutatja ezt, s már a két uralkodócsalád előtt befejezett tény, hogy II. Vilmos fia, a most nagykorúsított német trónörökös, feleségül veszi I. Ferencz József unokáját, Rudolf trónörökös és Stefánia belga főhercegnő, (jelenleg gróf Lónyai Elemérné) leányát, Erzsébet királyi hercegnőt.

Erzsébet főhercegnő, királyunk unokája 16 éves. mig a német trónörökös 19. A gyermekek, akikre nagy es fenyves jövő vár, még alig ösmerik egymást. — Kétszer találkoztak csak futólag, de azota a német trónörökös képes levelezőlapokat küldöz Erzsébetnek. Hogy ez a hír éppen nem légből kapott, az is mu-

tatja, hogy Vilmos császár nyíltan kijelentette az udvar előtt és egyáltalán nem titkolta el azt, miszerint csak azért nagykorusította fiát, mert megakarja házasítani.

Hogy a német trónörökös nagykorusítása éppen I. Ferencz József jelenlétében történt, hogy királyunk többször és hosszabb ideig beszélgetett a német trónörökösrel, nkit még hosszabb kihallgatáson is fogadott — mindz megerősíteni látszik ezt a fontos, világra szóló hírt.

*** Az Osztrák-Magyar-Bank főkörmányzója Debreczenben.** Még e hó folyamán előkelő vendége lesz Debreczen városának, Az Osztrák-Magyar-Bank főkörmányzója, Billinszky volt miniszter meglátogatja a magyarországi fiókindezeteket s első sorban a legnagyobb forgalmat, — a debrecenit. A főkörmányzó lejövetelének napja meg nincs határozottan megállapítva.

*** Czigányok garázdálkodása.** A környék biztonságát nagyban veszélyeztetik azok a kóbor czigányok, a kik most ujabba városunkat is szerencsétlenül becses látogatásukkal. A rendőrség már tegnap elfogott egy czigány karavánt, de azért a postafőnök a Samsonba menő postakocsit rendőri felügyelet nélkül még most sem meri utnak indítani. De a kocsi sem mer elindulni, mivel utja a cseri erdőszeg közelében vezet el s ez nagyon alkalmas hely arra, hogy az ilyen kóbor czigányok biztosan működhessenek. A postafőnök kérelmére két lovas rendőr kíséri a postakocsit.

*** Mégis lesz hát artézi kut.** Arról értesülünk, hogy a városi téglagyár mellett tett próba kútfúrások nagyon biztató reményeket nyújtanak arra, hogy Debreczennek artézi kutja is, vízvezetékje is lesz. A téglagyár mellett készíttetésnél rövid idő elmunka után artézi vizet nyertek, amelyek egy méter magasra öntik a vizet. Pár hét óta ezeket a kutakat gőzszivattyúkkal folyton szivattyúzzák éjjel-nappal, hogy a víz bőségéről biztos adatokat szerezzenek. Az eredmény várakozáson felül áll. A víz folytonos szivattyúzás közben nemcsak hogy nem fogy, de mindig nagyobb és nagyobb mennyiséget ad. Ezelőtt 3 nappal 24 óránként ezerkét száz köbméter vizet nyertek, tegnapelőtt és tegnap már ugyancsak 24 óra alatt ezeröt száz köbméter vizet kaptak. Minőség és mennyiség tekintetében állítólag olyan kitűnő az eredmény, hogy 8 ilyen kúttal az egész Debreczente elláthatjuk kitűnő jó ivóvízzel. Mégis lesz hát artézi kutja és vízvezetékje Debreczennek! — Ha ugyan lesz.

*** Betörés fényes nappal.** Ma délután 1 órakor, a Neuman M. piacz-utcza nagy ruhakereskedésébe betörték. A személyzet ebedőlni ment s alig hogy eltávoztak, jött egy jól öltözött lakatos segéd, az üzlet piacz-utcza ajtaját alkulcsal kinyitotta, odament a pénzszekrényhez, azt is kinyitotta és az ott talált nagymennyiségű pénzt gyorsan zsebébe rakosgatta. Az idegen betörését az utca tulsó járdájáról látta Neumann egyik segédje, azonnal rendőrt vitt maga mellé s szaladtak be az üzletbe. Epen akkor érték oda, mikor a betörő a pénzt zsebre tette. A rendőr megjelenésére reszkető félelem fogta el a tettest, — sápadtan túrta, míg kiszédik zsebeiből a meg sem melegegett pénzt, aztán szépen hagyta magát felkísérni a rendőrség bünyői osztályához. Itt fog kiderülni, mi vitte a fiatal embert e vakmerőségben igazán párját ritkító szerencsétlen tetteire.

*** Zene-estély.** Tegnap este a Corsó kávéházban igen szép közönség előtt hangversenyezett Veress Tóni zenekarával, kinek játékában feltűnő előhaladás tapasztalható. Kedves játékával teljesen kiérdemelte a nagy közönség tetszését. Veress Tóni vasárnap e hó 20-án estz a Bika kávéházban fog hangversenyezni. Eelhívtuk ezen kellemes estélyre olvasóink figyelmét.

*** Kirabolt posta.** A kis-oroszi postát az elmúlt vasárnap este kirabolták. Ivanovics Zarka postáskisasszony szobájába két álarcos

rabló hatolt be, az egyikök revolvért szegeztet a megrémült leány mellének, a kit aztán kényszerítettek arra, hogy a pénztár kulcsát nekik átadja. A pénztárban mindössze hatszaz forintnyi készpénz volt, amit a rablók el is vittek. A kikindai csendőrség még eddig nem akadt nyomára az álarcos rablóknak.

*** A polnai vérvád újabb tárgyalása.** Ismeretes dolog, hogy a polnai vérvád ügyében a kuttengeri esküdtbírósg által hozott ítéletet, amelyely Hilsner Lipótot, a kit a gyilkossággal vádoztak, kötél alatti halálra ítélték, a védők semmiségi panaszára a bécsi legfőbb törvényszék megsemmisítette és az ügyet újabb ítélet hozása végett a piseki esküdtbírósg elé utasította. A szenzációs ügy újabb tárgyalása ez év július 11-en kezdődik. A tárgyalást a törvényszék elnöke, Winter dr. fogja vezetni.

*** Hasfelmessző asszony.** Szabadkáról írják: F. hó 15-én délben az első körben nagy néptömeg állotta körül Zimányi János házát. Gyilkosság történt. Zimányit leszúrta a felesége és most az ottani kórházban fekszik élet és halál között. Felépüléséhez nincs remény.

Az eset részletei a következők: Zimányi János I. körű kovácsmester tegnap görbe napot akart magának csinálni, — elment a vásárba, hol összejött pajtasával, akikkel együtt berugott. Már délfelé járt az idő, mikor hazavetődött. A szobában talalta feleségét, akivel nemrég kötött házasságot s aki úgy látszik túl akart teoni az urán, mert még jobban bepálinkázott, mint az ura. Alighogy a szobába ért, Zimányi összeveszett feleségével, aki a szemére vetette: «te be vagy rugva!» Ennek nem tettett, hogy a felesége őt rendre utasítja, mikor ő nincs jobb állapotban. Kezdetben szavakkal: Krisztus szivere ne bants, nem vagyok berugva.

Kérlete az asszonyt, de ez nem tágitott szidta az urát, amire a kovácsmester dühös lett, úgy feképelte párját, hogy arca megdagadt.

Az asszonyt ki különben is süket és hülye, elfutotta a mérég, kirántotta az asztalfőket, kikapta a nagy kését és úgy szúrta a férje hasába, hogy a gyomrát és máját keresztül vágta.

Az életerős ember — nyomban összeesett. A larmára berohantak a szomszédok a kik a vertőcsában fekvő embert látva — értesítették a rendőrséget és a mentőket.

Raicsics alkaptány kiment a helyszínére és bevitte a halálosan megsebesített kovácsmestert a közkórházba és az esetről értesítették a vizsgálóbíróit.

A vizsgálatot vezető kapitány a közkerhában kihallgatta Zimányi Jánost aki csak annyit tudott mondani hogy nem, volt részeg.

Míg a kapitány a betegsében járt az alatt az asszony a folyosón varakozott, kit egy rendőr hozott oda. — még akkor is annyira részeg volt, hogy nem tudott magáról, valámit mormogott, de hogy mit azt nem lehetett kivenni, tehát nem is volt kihallgatható. A vizsgálat folyamatban van.

*** Öngyilkos rendőrügynök.** Moskovitz Béla, ki Debreczenben rendőrügynök volt Nagy Kállóban szíven lötte magát s meghalt. A nyomor adta kezébe a fegyvert Moskovitznak. Nőt s 3 gyermeket hagyott hátra. Debreczenben lakó hozzátartozóit értesítették az öngyilkosságról.

*** Angyalcsinálás a Délvidéken.** — A Délvidék sötét bünkrónikáján isten tudja hanyadik fejezete az a szenzáció, a melyet a torontali Egres községből jelentenek. Egresen egy fiatal asszony Minku Szavéta tegnapelőtt éjjel mérgezés következtében hirtelen meghalt. Az eset részletei a következők: Minku Szavéta férje már két év óta Temesváron szolgál az ottani tüzér ezrednél. A fiatal asszony férje távolléte alatt viszonyt folytatott egy odaváló legényvel. Ennek a viszonynak a gyü-

mölcsétől sseretett volna megszabadulni a menyecske s emiatt Bergyanu Mária javss-asszonyhoz fordult segítségért. A vén kuruzsló vállalkozott a műtét végrehajtására és többféle mérges anyagból orvosságot csinált, melyet a fiatal asszonnyal megitatott. Az orvosságnak rövid idő alatt meglett a kívánt eredménye, de utána pár óra múlva az asszony iszonyu kínok között meghalt. A járási orvos intézkedése folytán holttestét felboncolták, mely alkalommal kifűnt a mérgezés. A csendőrség elfogta a mérgekverő kuruzslót és átadta az ügyészségnek. A vizsgálat során megállapították, hogy Bergyanu Mária már régóta folytatja kuruzslásait és már több áldozata is volt. Az ügyész és vizsgáló bíró határozata folytán mest több holttestet fognak ki a s n i, hogy a mérgezési eseteket megállapítsák. — A lakosság nagy izgatottságban várja a vizsgálat további fejlődését.

*** Száztizenkét évi börtön.** Tegnapelőtt ítélték el Parisban Nicoles G. urat negyvenkettőszáz. Valami kis lopás miatt történt ez az elítélés, amelyet a derék aggastyánra eddig mert büntetésekhez számítva, kívül, hogy ös-zevissza 112 évet kellene börtönben töltenie. A 42 büntetés közül huszonötöt katonai bíróság, tizenhetet polgári bíróság rótt reá. Volt már gyilkos, tolvaj, lázadó, rabló, végig játszotta az egész büntetőjogi skálát. Először 1859 december 6-án ítélték el, s így röpke negyvenkét év alatt sikerült 112 évre szóló börtönt összeszednie. Ha a közarsaság elnöke nem lett volna iránta több ízben kegyelmes halála pillanatában még vagy néhány évtizeddel tartoznék a földi igazságszolgáltatásnak.

*** A debreczeni kerékpáros egyesület** hangversenye tegnap szerden este zajlott le a színházban. A program kitűnő gondnal volt összeállítva s pompásan is sikerült. Az anyagi siker sokkal kevesebb lehetett fényes, mert a páholyok ugyan az utolsóig el voltak foglalva de a földszint aránylag gyéren volt benépesítve. Ennek oka bizonyára a helyarak indokolatlan felemelése, a mi éppen a földszinti helyeknél történt legerősebben.

Amennyire nem volt szerencsés a rendezőség a helyarak felemelésében ötletében: éppoly derék munkát végzett a kitűnő műsor egyes számainak megvalasztásában s valóságos műelvezetet nyújtott a közönségnek. B. Ruzsinszky Ilona uró éneke s Szilágyi Imre hegedűjátéka rendkívüli tapsorkant idéztek elő s vége-hossza nem volt az ujrázásoknak, melyekben mindkét művész de különösen művésznő dicséretre méltó áldozatkésztséget tanusított, Ruzsinszky ünnepeltetése tanusította, hogy mennyire rajong az igazi koloratur-primadonnáért még mindig a debreczeni közönség, s mennyire jól esék neki, ha csak hangversenyben is, színpadan láthatni. Hangja, enekművészete, előadása, tan tisztább, szebb, mint valaha.

Balogh Zsigmondné Békésy Róza uró szavaltával, s mint komika ragadta el a közönséget kis fia, a kis Zsiguka, pedig mint «Avirágfakadás» «enfant terribleje» valóságos kis művész gyantant mutatkozott be. Rendkívüli kedves, s alakító képességében magas fokon álló volt J. ó Irma urhölgy monológja, hasonló bajjal játszotta meg a «Virágfakadás» «Nellike» szerepét F. e. h. r. Margit urhölgy. az ő kedves kis szobaleányával, E. m. e. r. t. h. Leona urhölgygyel. E darabban az urak is jól forgattak magokat. Az előkép hölgyei s rendezése valóban esztetikai látvány voltak. igen jól sikerültek a színe vesített képek is, noha az utoljára nyújtott ókori műrekek nem épen a «Lex-Heintze» szellemében voltak ki-valogatn.

Uralkodók a színházban.

A világhírű impresszárió, Schürmann, most rendezti sajtó alá emlékiratát. Bejárta korunk legbiresebb művészeivel az egész világot, sok az érdekes mondani valója. Iratainak első fejezetéből adjuk a következő apróságokat.

1882. deczembereben, Szent Pétervárt, Richter tábornok, III. Sándor császár hadsegéde vezetett a gacsinai palotába. A császár személyesen kívánta velem megállapítani idősb Coquelin vendég szereplésének műsorát a téli-palotában. Egy nagyon egyszerűen butorozott szobába vezettek, a hol a széles homlokú, óriás természetű, polgári ruhába öltözött császár, szótizenhét millió lélek ura fogadott. Czigarettával kínálta meg s áttekintvén műsorunkat, így szólt:

— Alapjában véve; biz' én tájékozatlan vagyok színpadi dolgokban. Megkérdezem majd a czarnet. Azaz, tudja mit Schürmann ur? Bizuk önére a dolgot. Ön tudni fogja, melyek Coquelin legjobb szerepei, de kivált arra ügyeljen olyan darabot válasszanak, hogy a fiatalokat is elvihessük az előadásra. Főként azt óhajtom, hogy gyermekeim is ott lehessenek. Gringoire-t és a Précieuses Ridicules-t választottuk, megtoldva néhány illedelmes monológgal. Soha fenyesebb hallgatóságot! Páholyában a császár, mellette a czarne, baloldali, matróz-ruhában, a trónörökös, a mai császár, a ki akkor tizenégy esztendő volt. A földszinten bali ruhában, csupa hőgy, körül a nagyherczgek, diplomataok s tabornokok. — Az eleinte hűvös kedv lassankint nekimelegedett, néhány díszkret bravó és kacaj, a császár tapsolt először. Egyik felvonás közben remek gyűrűt kaptam a czártól.

Az olasz király, I. Umberto nem szereti a színházat s ezt nem is titkolja. — 1848. deczember kilencedikén Judic asszony a Nischen készült játszani a római Argentinaszínházban. Az udvari marsal értesített, hogy ő felségei, a királyi pár részt vesznek az előadáson. Harmadik napkor kiállottam a színház előcsarnokába. Nyolcz, felkilenc, senki! Vegre kilenc óra tíz pkor érkezik a király és a királyné.

— Ön az impresszárió? szólt a király. Hol jár a daéab?
— Felségedet várjuk.
— Kár volt várniok. Nem hiszem, hogy tulságosan mulattatna. — Iparkodjanak, hogy mennel hamarabb veget érjen az előadás.

Nem nagy barátja a színháznak a magyar király sem, a k't két ízben láttam a színházban: 1881-ben, midőn Sarah Bernhardt játszott a bécsi Ring-színházban s 1885-ben a Musik-Verein Saal-ban, az emlékezetes dec. 16-iki előadáson, midőn Patti asszony dacára a tapsorkánnak azt velven, hogy fáradt, nem akart meg egy negyedik dalt énekelni.

Ferenc József megbízott, hogy gratuláljak a nevében Pattinak. . . Kértem is a művésznőt, hogy tekintettel a felség jelenlétére, énekelne meg egyet.
— Igen, ha ő felsége énekel helyettem szombaton, úgy én is énekelek neki ma este.

A görög király lelkes barátja a színpadnak. Ott láttam őt azóta mindenütt, a nézőtérben, a színpadon, szívesen szorít kezét a művészekkel, amz alánál fogadja őket. Duset, Judicet, Antoniet s van egy elmés mondása mindenik számára.

— Attól tart talán, szólt hozzám egyszer hogy megtalál riasztani a Théâtre Libre valamely vakmerősége? Hát nem én vagyok-e a szabadság földjének első polgára?

Hát a mikor operettet adtunk Mahomet téknél? . . . A palota színházának egyik földszinti páholyában kucorgott Ozman basával, a szultán. Nem ügyelt, nem szólt, rák sem halgatott. A rácsos páholyokban ültek a három bőgyek. Valóságos asítás. Felbomly a nézőtérben egyetlen kacaj es egyetlen bravó el nem hangzott. Előadás után az igazhitűek ura elé vezetett Ozman basá. Megmondta hogy

bívnak, mi a mesterségem, a szultán közömbösen végig nézett, kezét nyújtott s annyit volt az egész.

A román királyné, Carmen Sylva, állandó levelezést folytat Duseval. Palotája nyitva a művészek előtt s egy-egy csésze tea mellett velük ábrándozik pályájuk álmairól diadalairól.

A Locandieria egyetlen egy felvonása bőven elegendő az angol királynőnek Vindsorban.

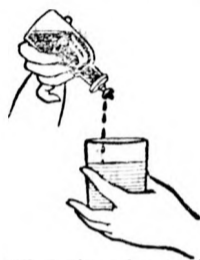
— Nem játszanak el inkább a Parasztecsületeset — kérdezte Beatrix hercegnő Azt nagyon szeretem.

— Ezer örömmel fenség, de ő felsége, a királyné maga jelölte ki Goldeni darabját

— Csak játszák el helyette a Parasztecsületeset. Mama nem is fogja észrevenni a cserét.

Duset szereti a walesi herceg is, a cannesi Théâtre Municipal-ban játszottuk a Kaméliás hölgyet. Az angol trónörökös a cárevicscsal, György nagyherceggel érkezett. Bocsnatot kértem tőlük a színház szennyes elhanyagolt lépcsőjéért.

— Nem tesz semmit! szólt a velszi herceg. Akár egy istállóba is szívesen, hogy a fenséges dusenak tapsolhassak Nem a keret adja meg a kép becsét.

Használati utasítás.

Reggel felkelés után és este lefekvés előtt csepegtessünk a K O S M I N-ből néhány csepp egy pohár vízbe, tartsunk ezen vegyítékből egy kortyot egyideig a szánkban és hajtsuk a folyadékot a fogak között ide-oda, hogy az mindenütt jól keresztülhatoljon. A maradékkal jól öblögtessük ki a szánkat és gargarizáljunk. A K O S M I N hatását a fogakra és foghúrra nemcsak érezni fogja. A Kosmin rendkívüli frissítő jöjze különben ezen eljárást oly kellemessé teszi, hogy annak naponta való használata rövid idő múlva szükségé válik. 1 frtos üveg sokáig eltart, kapható minden gyógyszerertárban, jobb gyógy- és illatszerekkereskedésekben.

A fürdőkről.

Nagyságos asszonyom! Engem ugyan ki fognak gunyolni, hogy ime az avult formához nyulok, de engem az mit sem bánt. Mi ketten tudjuk azt, hogy kegyed korántsem valami irodalmi műfaj, hanem egy valóban létező angyal, a legbajosabb és legrealisabb molett fajtából.

Ez azonban önt nem fogja gárolni abban, hogy néhány hét múlva súlyosan beteg ne legyen, olyannyira, hogy okv tlenü fürdőre fog kelleni utaznia megrongált egészsége megreparálása végett.

És ha netalan nem fog akarni jönni az az jótékony betegség, akkor bizonyára főfájást og ön kapni ama töprengésben, hogy melyik fürdőben keresse boldog gyógyulását. Lám, ez a legpompásabb cirkusz vicziózusz.

Tudja, nagyságos asszonyom, nekem most az volna a kötelességem, hogy lelkes predikációt tartsak a hazai fürdők partolásáról. És ha másról volna szó, szívesen megtenném biz én.

De nagyságos asszonyommal szemben nem merem magamra vállalni a lelkiismeretlen tanács ódiomat. Egy kis haj-czibálást édes borzongással állanak ki, de a szemrehányó fagyos nézésebe Isten bizony, — belé pusztulnék.

Azt már régen konstatálták, hogy gyógyfürdők vannak nekünk is, akár a külföldiek. De fürdőseink nincsenek. Ők ugyan azt állítják, hogy minden primitív fogytékosságnak a közönség az oka, mert nem partolja őket, de csak olyan kényelmes mentegetőzés. Mert az egészséges vállalat maga teremti meg a közönséget és nem várja, amíg a közönség téríti meg őt.

Egyszerűen éhellenek és mértéktelenek — kapzsiak. Az élelmes gazda csak a gyapját nyirja le a juhok, de meghagyja a bőrét — adassék bocsánat a hasonlatomért. Például Tatrafüred a világ egyik legszebb alpesi helye, de fürdőnek gyalázatosan drága — és unalmas.

Ujhabban mégis meg szállotta fürdőseket egy kis buzgóság. De a foga csikorog az embereknek, ha látja, hogy kezdik. Persze a reklámmal. De hogy az a reklám milyen, arra elég lesz egy kis mutató.

A mi szerkeztőségünkbe küldte be egy hazai fürdő és a jámbor azt hitte, hogy mi hazafias készséggel fogjuk leközlöni az otrombaságát!

Azt írja benne, hogy az X. fürdő igazgatósága husz angol sebesült tisztnek ingyen gyógyhelyet ajánlott föl angolszimpatiából. És a kedves kis irás hozza teszi, hogy így tehát a nyáron X. fürdő sétányai szálas és erős angol tisztektől lesznek nepesek.

Ugy-e bár, nagyságos asszonyomat a »szálas és erős« angol tisztek kecsegtető hire nem fogja abba a fürdőbe csábitani?

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. máj. 16. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli 46—48 kr. Közép pnt 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronként 251—320 kg. 50—51 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 45¹/₂—50 krig. Szerbiai: Nehéz pnt 260 kg. sulyban 48¹/₂—49 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi máj. hó 14. napján volt készlet 42887 darab, máj. 15. felhajtott 161 drb, 1900 máj. 15-én elszállított 237 db. 16-ára maradt 42811 db. A sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonatózsdé.

máj. 17.

A készárüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilog	Ár 100 kg.		100 kilogramm ára	
		frtő	frtg	frtő	frtg
Bánsági	76	7.65	8.—	80	08.05—08.26
»	77	7.70	8.05	81	08.10—08.35
»	78	07.80	8.15	82	—
Tiszavidéki	79	07.85	8.20	—	08.—08.10
»	76	7.50	7.75	80	08.05—08.20
»	77	7.55	7.80	81	—
Pestvidéki	78	07.70	07.85	82	00.00—08.00
»	79	07.75	08.—	—	—08.30
»	79	7.40	7.60	80	07.85—
Fehérmegyei	76	7.45	7.75	81	07.90—07.95
»	78	7.65	7.95	82	7.80—08.00
»	79	07.70	—	—	0.30—
Bácskai	76	7.45	07.65	80	00.—
»	77	7.45	7.70	81	00.00—00.—
»	78	7.60	07.75	82	—00.—
Északmag	79	7.65	07.90	—	—
»	78	0.00	0.00	80	—
»	79	0.00	0.00	81	—
					Min. hekt.-ben
Ruzs elsőrendű	uj	70—72	6.50	6.90	
» másodrendű	»	—	6.40	6.50	
Árpa takarmánynak	»	60—62	5.90	6.10	
» égetni való	—	62—64	5.60	5.80	
» serfözdei	—	64—66	0.—	0.00	
Zab	—	39—41	5.55	5.65	
Tengeri bánsági	uj	—	5.55	5.70	
» más nemű	»	—	0.00	0.00	
Repce bánsági	—	—	12.50	13.05	
Köles	—	—	5.—	5.30	

CSARNOK.

Blaha Lujza mint debreczeni színésznő.

Blaha Lujza Debreczenben a Varazs hegedűben lépett fel először Krecsányi Saroltával és Odryval. Vékony, soványtermetű, igénytelen megjelenésű, de feltűnően bájos, szép arcú, fiatal, szinte gyermek-asszonyka volt, tele pajzán jókedvvel és kedvesseggel.

A közönség el volt ragadtatva. A színészek még ott a színpadon megjósolták a kis pályatárs előtt: hogy Magdából nagy művésznő lesz.

Blaháné ezután már diadalra-diadalt

aratott. Bármily kis szerepben tetszett és bármily jelentéktelen szerepjátszására vállalkozott. A Pajkos diákok operettben az olasz alfestőművész dalával alig tudott eltelni a közönség.

Kartarsai valamelyik szerepében énekelt dalról Kis cipikének neveztek. Foltényi bácsinak, az öreg debreczeni színésznek ő maga is azt mondta:

— Ne szólítson engem másképpen, csak cipikének!

Akik látták a Gerolstein nagy hercegében, a szép Galateában, a Kekszakallu hercegekben, Sziveti és Szigligeti népszínműveiben soha sem felejtették el az ő alakításait.

A debreczeni színtársulatnál akkor olyan primadonnák játszottak és énekeltek, mint Tannárné, Krecsányi Sarolta és Blaháné. Ezt a művész-koszort pedig kiegészítették: a Rónai pár, Vizvári, Zöldi, Ujházi, Komáromi Lajos, Foltényi és a Mandoky-pár.

Reszler, a társulat igazgatója, aki az akkor annyira divatos operetteket a czivis-városban is előadta: Blahanet lassankint kivonta az operette-szerepkörből és a népszínműi nő alakok személyesítésére használta, mert látta, hogy tehetsége és természeti hajlama a népszínműnekesnői szakma felé vonja s az első kísérletei e terén valódi diadalok voltak. — Igazi magyar menyecske volt a színpadon minden ízében, tüzről pattant, vidor, gyermek kedélyű, egyenes és szeretetreméltó, hogy a költő képzelete se teremthette volna meg jobban.

Csak rá kell adni — írja egyik ottani névtelen bírálója — a kurta bokor-ugró szoknyát, a piros kendőt, s minden faluban ő lesz a legszebb leány.

Debreczenben pár év alatt csodával határos előhaladást tett, s a természettől nyert előnyeit megannyi hatalmas használni. Jatekba drámai erő, jellemző kifejezést vegyített hangja pedig nyert hajlékonyságban, erőben és ércben.

A debreczeni és a nagyváradi közönség határozott és osztatlan, tetszéssel kísérte a fiatal művésznőt, aki két magyar város közönségének nemcsak színi kegyeuce, hanem egyszersmind a társaséletnek is egyik kedves, köztiszteletben álló alakja lett. Mindeki csak a szép Blahanéről beszélt, s amerre járt: mindenütt tömjéneztek.

A sors azonban az ő dicsőséggel teljes életét sem kímélte meg a csapásoktól. Ugyanis férje mellbetegségben szenvedett s ambar a szerető hitves a legnagyobb odaadás-alapolta nem használt neki már semmi sem, s a derek ember hosszú és kínos szenvedése után 1869. őszén felesége karjában meghalt. Van a debreczeni temetőben egy sír, melyen hosszú esztendőök óta minden évfordulón ott díszlik, egy nagy koszorú: az örök hála, az elismerés virága, mellyel Blaha János özvegye díszíti föl a felejthetetlen sírhalmot. Az nyugszik alatta, aki atyai szeretettel, minden önzés nélkül egy örökkévaló csalogányt nevelt a magyar nemzetnek...

Blaha János halála után a teljes bájában s tehetségevel ragyogó Lujza tovább fonta diadalainak koszorúját. Az országos dalárda, a Csokonai-szobor-leleplezése és egyéb alkalmi ünnepekre összegyűlt sokaság szétvitte hírét az egész országban s a fővárosi újságírók is megismerték a debreczeni eladásokon.

A nemzeti színház igazgatósága nem is késett, hogy Blahanét a nemzeti színháznál szerepeltesse.

A meghívó levél valóságos forradalmat okozott Debreczenben. A közönség, a szíjto és a színészek karöltve igyekeztek lebeszélni Blahnét arról, hogy Pestre költözzék. Halomszámra karta a leveleket, melyekben azzal fenyegetik, hogy ha csakugyan hűtlen lesz Debreczenhez: tömegesen utaznak a fővárosba és első fellépésekor irgalmatlanul kifütyölik. És addig nógatták a művésznőt, míg a vendégszereplésről lemondott és továbbra is az őt delégető debreczeni közönség körében maradt.

Ebbe az időben kezdték szerepeltetni a

debreczeni színészeket a nemzeti színháznál: Blahané pályatársa: Tannárné csakhamar az operához jutott, Ujházy, Vizvári is Debreczenből kerültek a fővárosba.

Az 1871-ik esztendő tavaszán Nagyváradon működött a színtársulat, melynek Blahané volt a gyöngye. A fővárosból minden bétén érkeztek vendégek, a kik csak azért tették meg azt a nagy utat, hogy a debreczeni színtársulat különösen pedig a szép Blahané művészi játékában gyönyörködjenek.

Egy alkalommal gróf Zichy Jenő is megjelent a nagyváradi színházban, hol a gyönyörű asszony triss kedvevel, játékaival, önátlóságával és zengő énekével óriási hatást gyakorolt a pesti vendégekre. A felvonás után a gróf a színpadra ment s addig el nem távozott onnan, míg a szép asszony szívat nem adta, hogy a nemzeti színház meghívását elfogadja.

Néhány nap múlva meg is érkezett a levél, melyhez a nemzeti színház igazgatója már a kész szerződést is melékelve azzal a kijelentéssel, hogy a művésznőt fölmenti a szokásos vendégszereplések alól, csak jöjjön minél előbb a fővárosba, ahol tárt karokkal várják.

És Blahané aláírta a szerződést. A debreczenieknek sokaig sirt utána a szívök, de megnyugtatta őket az a tudat, hogy ezt a dallos csalogányt az Isten nem egy városba szánta, hanem az egész országnak, egy egész nemzetnek.

Nyilt-tér. *)

Értesítés.

A Rosenberg Albert özv. és Fia szállító cégnek a helyi lapokban megjelent kis hirdetésére ezennel kijelentem, hogy én nevezett cégtől nem léphetem ki, mivel annak állandó alkalmazottja soha sem — hanem csak olyan bejáró, ugynevezett óra könyvelője — voltam és hogy ezen órák alatt sem pénzek — sem más értékeket nem kezelttem.

A szállító cég burkolt, de célzatos értesítésére tehát mi szükség sem volt.

Vági Mihály.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk).

561 v. k. szám.
1900

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1089/4-1900 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lövinger Sámuel részére Kohn Sámuel és neje debreceni lakosoktól 900 korona tőke, ennek 1899. évi november hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 83 kor. 46 fil. perköltség erejéig 1899. évi november hó 29-én bíróság felül foglalt és 1683 koronára becsült butorok, bolti áruk és egyebekből álló ingóságok 1900. évi május hó 23-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Simonffy u. 56. sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi május hó 3-án.

Sugár Gyula,
bírói kiküldött.

**Herczeg Metternich fele
KÖNIGSWARTI
RICHARD-FORRÁS**

A világ legkitünőbb asztali vize.

** Természetes szénsavdus tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcszörppel vagy likőrrel való keverésre. Fel-tűnő gyógyhatásu emésztési zavaro-knál, ugyszintén a légző és hughyólyag hurutos bántalmainál.
** Jarvanyos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult. **

Kapható helyben Geréby Fülöp utódai uraknál mint főraktárosoknál és minden jobb vendéglőben.

Országos főraktár és iroda:
Budapest VIII. József körut 9.

Nyilatkozat.

Alulírott ezenel kijelentem, hogy mai napon összes áruraktaramt és boltberendezésemet Székely Jenő és Társa debreczeni cégnek szabad kézből készpénzért eladtam és az érte járó összeget hitelezőim kielégítésére fordítom.
Budapest, 1900. május hó 10-én

Eőttünk: Kovács János,
Goldstein Mór.
Silinger Dániel,
Kis-diófa-utca 2.

Hivatkozva a fenti nyilatkozatra, van szerencsém az alanti bámulatos olcsó árakat a t. közönség figyelmébe ajánlani:

Női lasting czugos czipők 1 frittól kezdve.
Férfi és női bőrczipők, valódi kézimunka minden színben 2 frittól kezdve.
Férfi gallér 8 kr.,
Férfi ingek 78 krtól, óriási választékban,
Mindenféle divatos szalma-kalapok, harisnyák, eső- és napernyők, leány és fiu ruhák, torna- és kerékpár ingek stb.

gyári áron alól.

Tisztelettel

Székely Jenő és Társa

Főtér, a Hungária mellett.

**Tavaszi és nyári idény
1900.**

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó hosszú, teljes uri öl.) - 6.- és 6.90 jobb tőnyt (kabát, nadrág,) - 7.75 finom mellény) ad, ára csak - 8.65 finomabb - 10.- legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öllényhöz 10 frt. valamint fehérlő szöveteiket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintáhu szállításért jótállás. A magánfelek előnyvel tetemesek: szöveteiket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttől feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Táncrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczéroszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.